



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 118
din 25.02.2015

Dosar nr: 692/2014

Petiția nr: 19419/20.11.2014

Petent: L C

Reclamat: Consiliul local al orașului Pucioasa

Obiect: obligarea persoanelor care dețin apartament pe raza localității Pucioasa să plătească taxă de salubritate aferentă unei persoane (15 lei/an) fără posibilitatea scutirii lor

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul procedural al petentului

1.1.1. L C, București.

I.2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Consiliul local al orașului Pucioasa, Str. Fântânelor nr. 7, Pucioasa, județul Dâmbovița.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenul consideră discriminatorie decizia de obligare a persoanelor care dețin apartament pe raza localității Pucioasa să plătească taxă de salubritate aferentă unei persoane (15 lei/an), fără posibilitatea scutirii lor.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2 Părțile au fost citate (filele 10-11 din dosar) pentru data de 27.01.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierea din 27.01.2015 s-a prezentat petentul.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 19419/20.11.2014** (filele 1-3 din dosar), petentul arată următoarele:

- deține pe raza orașului Pucioasa un apartament care nu este locuit de 10 ani;

- în conformitate cu **Hotărârea Consiliului local nr. 30/2013 și 31/2013 și Hotărârea nr. 150/2012** locuitorii din oraș pot fi scutiți de plata de plata taxei de salubritate, locuitorii altor localități nu;

- taxa este pe persoană, ar trebui să fie aplicabilă doar cetățenilor localității, nu și altor persoane;

- totuși, cei care au apartamente în localitate dar nu locuiesc acolo trebuie să plătească suma aferentă unei persoane.

Anexează la dosar înscrieri (filele 4-9 din dosar).

4.1.2. Petentul a menținut cele arătate anterior prin adresa depusă la dosar cu nr. de înregistrare 685/02.02.2015 (filele 23-25 din dosar, anexă filele 26-42 din dosar).

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin **Adresa nr. 167/13.01.2015**, înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 381/21.01.2015** (filele 13-14 din dosar, anexă filele 15-21) arată următoarele:

- are dreptul de a impune taxe și de a excepta de la taxe diferite categorii de persoane;

- hotărârile pot fi atactate în instanța de contencios administrativ;

- scutirea se referă la persoane care nu au în proprietate un imobil în incinta orașului.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că toate persoanele fizice, care dețin imobil pe raza localității Pucioasa, trebuie să plătească taxă de salubritate. Sunt însă scutite persoanele care, deși dețin un imobil în raza localității, lipsesc din țară. Persoanele care nu locuiesc pe raza orașului nu plătesc taxă de iluminat.

5.2. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare

O.G. nr. 137/2000) la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

5.6. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.7. Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”). Comparabilitatea se analizează în raport cu dreptul invocat ca fiind restrâns sau înlăturat.

5.8. Colegiul director constată că taxa de salubritate se aplică persoanelor fizice care dețin apartament în localitatea Pucioasa, cu excepția persoanelor plecate din țară.

5.9. Taxa de salubritate diferă de taxa de iluminat prin natura serviciului oferit de autoritatea publică locală. Iluminatul este util și necesar persoanelor

care locuiesc pe raza municipiului și beneficiază de acest serviciu. Salubritatea este utilă tuturor persoanelor care dețin imobil în localitate. Indiferent dacă cineva locuiește sau nu în localitate este nevoie de menținerea igienei. Șobolanii, gândacii de bucătărie etc. se pot adăposti și în apartamentele nelocuite, astfel că inclusiv persoanele care nu locuiesc în localitate dar dețin un imobil au interesul efectuării activităților de salubritate.

5.10. Problema însă este că în conformitate cu hotărârile Consiliului local sunt scutite de taxa de salubritate persoanele plecate din țară. Comparând petentul, care deține apartament dar nu locuiește în localitate, cu categoria acestui grup de persoane, în mod evident situația lor este similară, dar tratamentul lor diferă. În concluzie, există diferențiere între cele două grupuri de persoane.

5.11. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu. Se poate invoca orice criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.12. Criteriul pe baza căruia s-a făcut diferențierea este cel al domiciliului. Persoanele care au domiciliul în Pucioasa, dar sunt plecați în străinătate nu plătesc taxa de salubritate, persoanele care nu au domiciliul în Pucioasa și în mod similar nu trăiesc în Pucioasa trebuie să plătească această taxă. În consecință se poate reține criteriul domiciliului ca motiv al diferențierii.

5.13. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.14. O taxă ce trebuie plătită atinge dreptul la proprietate.

5.15. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 ale **O.G. nr. 137/2000**, obligarea la plată a taxei de salubritate pentru persoanele care dețin imobil în localitate dar locuiesc într-o altă localitate din țară, iar scutirea de la plata taxei a persoanelor care dețin imobil în localitate dar locuiesc într-o altă țară reprezintă o deosebire pe bază de domiciliu care are ca efect restrângerea exercitării dreptului de proprietate.

5.16. Art. 10 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

Opinie majoritară exprimată de Asztalos Csaba Ferenc, Bertzi Theodora, Gheorghiu Luminița, Jura Cristian, Popa Claudia Sorina, Vasile Alexandru Vasile:

5.17. Având în vedere că fapta reclamatului nu a prejudiciat grav petentul, considerăm că avertismentul reprezintă o sancțiune proporțională cu fapta de discriminare, conform art. 5 alin. 2 lit. a, art. 6 alin. 1 și art 7 ale **O.G. nr. 2/2001**.

5.18. Astfel, se aplică sancțiunea de avertisment contravențional Consiliului local al orașului Pucioasa.

5.19. Recomandăm totodată emiterea unei hotărâri care elimină situația de discriminare.

Opinie separată exprimată de Haller István:

5.20. Art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „(1) *Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

5.21. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- *depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;*

- *scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;*

- *scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;*

- *faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;*

- *faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;*

- *faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;*

- *riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu”*

5.22. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

5.23. Prin aplicarea sancțiunii avertismentului de către C.N.C.D. România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării.

5.24. Mai mult, Curtea Europeană de Justiție a constatat în **Cauza C81/12**, soluționată la 25.04.2013 (având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), că amenda contravențională trebuie aplicată chiar dacă între timp a intervenit prescripția: *„articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv”*.

5.25. Discriminarea a fost produsă de o autoritate publică locală, care are obligația de a proteja drepturile omului, nu de a le încălca.

5.26. În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuia sancționată cu amendă contravențională.

5.27. Susțin recomandarea formulată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Obligarea la plata taxei de salubritate pentru persoanele care dețin imobil în localitate dar locuiesc într-o altă localitate din țară, comparativ cu scutirea de la plata taxei a persoanelor care dețin imobil în localitate dar locuiesc într-o altă țară reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h al **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
2. Aplicarea sancțiunii avertismentului contravențional față de reclamat conform art. 5 alin. 2 lit. a, art. 6 alin. 1 și art 7 ale **O.G. nr. 2/2001** (cu 6 voturi pentru, 1 împotriva ale membrilor prezenți la ședință);
3. Se recomandă reclamatului emiterea unei hotărâri care elimină situația de discriminare (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință).

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 25.02.2014

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István